

Personas dati šajā dokumentā ir anonimizēti saskaņā ar valsts noteiktajām privātuma un datu aizsardzības prasībām, kā arī saskaņā ar NARAIM privātuma vadlīnijām, kuras lasāmas šeit <https://www.nara.im/lat/tiesiska-un-cienpilna-dokumentu-publicesana>

Šī dokumenta anonimizāciju ir veicis, un par tās korektumu atbild, biedrības “Dzīves prasmju skola NARA” valdes loceklis Jānis Ozoliņš. Pilnu dokumenta versiju tādā formā, kādu NARAIM ir saņēmusi no dokumenta autora, kompetentās iestādes var saņemt, oficiāli sazinoties ar biedrību pa e-pastu info@nara.im vai tālruni +371 22848264, kā arī izmantojot kontaktinformāciju, kas norādīta mājaslapā www.nara.im

Administratīvā rajona tiesa
Liepājas tiesu nams
Lielā iela 4, Liepāja, LV-3401
liepaja.administrativa@tiesas.lv

PIETEICĒJS:
Mārgers Funka
p.k. (anonimizēts)
deklarētā adrese: (anonimizēts)
faktiskā adrese: (anonimizēts)
e-pasts: (anonimizēts)
tālrunis: (anonimizēts)

ATBILDĒTĀJS:
Saldus novada pašvaldība
Striķu iela 3, Saldus, LV-3801

TREŠĀ PERSONA:
Nodrošinājuma valsts aģentūra
Čiekurkalna 1. līnija 1, k-2, Rīga, LV-1026

ATKĀRTOTS LŪGUMS PAR PAGaidu AIZSARDZĪBAS PIEMĒROŠANU
ĀRKĀRTĒJAS STEIDZAMĪBAS KĀRTĪBĀ
lietā Nr. A420011325

ar neatliekamu lūgumu tiesai pieņemt lēmumu nekavējoties – lūguma saņemšanas dienā, neievērojot mēneša termiņu un nepieprasot atbildētāja un trešās personas paskaidrojumus, lai novērstu tūlītēju un neatgriezenisku strīdus objekta fizisku iznīcināšanu!

Saldū, 2026.gada 14.jūnijā

Godātā tiesa! Administratīvās rajona tiesas Liepājas tiesu nama (tiesnese K. Brokāne) tiesvedībā atrodas administratīvā lieta Nr. A420011325 par Saldus novada pašvaldības lēmumiem, ar kuriem akceptēta Saldus Kultūras nama (Brīvības ielā 16 un 16A, Saldū) demontāža un izsniegta būvatļauja jauna objekta būvniecībai. **Lietas izskatīšana pēc būtības mutvārdu procesā ir nozīmēta uz 2026. gada 31. augustu plkst. 14:00.**

Sākotnēji Tiesa ar 2026. gada 9. marta lēmumu (kas atstāts negrozīts ar Administratīvās apgabaltiesas 2026. gada 10. aprīļa lēmumu) noraidīja Pieteicēja lūgumu par pagaidu aizsardzības piemērošanu, secinot, ka *pirmšķietami* (agrīnā stadijā) nav konstatējams pārsūdzēto aktu prettiesiskums. Vienlaikus Tiesa sava 09.03.2026. lēmuma 11. punktā *expressis verbis* norādīja būtisku rezervāciju un brīdinājumu procesa dalībniekiem: *"Tiesa gan vērš uzmanību, ka, izskatot lietu pēc būtības, tiesai būs iespējams iegūt papildu pierādījumus un konstatēt papildu apstākļus, kā rezultātā tiesa var nonākt pie citādākiem juridiskiem apsvērumiem, tādējādi izmainot lietas iznākumu."*

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 202. pantu, procesa dalībnieks var atkārtoti lūgt piemērot pagaidu noregulējumu, ja ir mainījušies lietas faktiskie vai tiesiskie apstākļi.

Ar šo Pieteicējs **IESNIEDZ ATKĀRTOTU LŪGUMU par pagaidu aizsardzības piemērošanu, pamatojoties uz BŪTISKI MAINĪJUŠIEM FAKTISKAJIEM APSTĀKĻIEM**, kas norāda uz tūlītēju, nepārprotamu un neatgriezenisku strīda priekšmeta fizisku iznīcināšanu tieši šobrīd, aktīvas tiesvedības laikā.

Pieteicējs izsaka kategorisku un neatliekamu lūgumu Tiesai izskatīt šo pieteikumu **ĀRKĀRTĒJAS STEIDZAMĪBAS KĀRTĪBĀ TAJĀ PAŠĀ DIENĀ, KAD TAS SAŅEMTS TIESĀ, nepiemērojot vispārīgo viena mēneša termiņu un nesagaidot Atbildētāja vai Trešās personas paskaidrojumus.**

Šobrīd strīdus objekts atrodas burtiski stundu attālumā no brutālas, reāllaikā notiekošas iznīcināšanas ar smago tehniku dabā. Dažu dienu kavēšanās šajā situācijā var būt un būs pilnīgi izšķiroša. Jebkura Tiesas vilcināšanās, pat par vienu dienu, liedzot aizsardzību un pieprasot paskaidrojumus, izraisīs strīdus objekta pilnīgu un neatgriezenisku fizisku izdzēšanu pirms 31. augusta tiesas sēdes. Lūgums pamatots ar šādiem ārkārtējiem juridiskiem un faktiskiem argumentiem:

I. BŪTISKI MAINĪJUŠIES FAKTISKIE APSTĀKĻI (APL 202. PANTS)

Kopš 2026. gada marta lēmuma pieņemšanas dienas lietas faktiskie apstākļi ir fundamentāli un neatgriezeniski mainījušies. Laikā, kad Tiesa lēma par sākotnējo pagaidu aizsardzību, demontāža bija tikai plānošanas stadijā, un strīdus ēka atradās fiziskā miera stāvoklī. Šobrīd, 2026. gada jūnijā, faktiskā situācija ir kardināli un dramatiski cita.

Kā neapgāžami pierāda šim pieteikumam pievienotās fotofiksācijas, kas uzņemtas **2026. gada 10., 11. un 12. jūnijā**, objektā Brīvības ielā 16 un 16A, Saldū, Atbildētājs un Trešā persona ir faktiski ievaduši smago būvtehniku. Fotografijās fiksēts, ka objektā atrodas SIA "Eko Deal" un SIA "Selva Būve" lieljaudas tehnika, tostarp *Volvo EC160EL* ekskavatori, kas aprīkoti ar demontāžas iekārtām, un būvgrižu drupinātāji *Smartor 250*.

Redzot notiekošos sagatavošanās darbus, nožogojumus un tehnikas izvietošanu, ir pilnīgi skaidrs, ka tā vairs nav teorētiska varbūtība – **kuru katru dienu, visticamāk, jau šo pirmsdien (15. jūnijā) vai otrdien (16. jūnijā), sāksies ģenerālā un pilnīgā ēkas nesošo konstrukciju**

masīva nojaukšana un iznīcināšana. Faktisko apstākļu maiņa no "teorētiska dokumentu plāna" uz "reālu iznīcināšanu dabā" liedz iespēju atsaukties uz iepriekšējiem tiesas lēmumiem par pagaidu aizsardzības atteikumu un prasa tūlītēju, zibenīgu Tiesas iejaukšanos *de novo*.

II. ĀRKĀRTĒJA STEIDZAMĪBA UN LŪGUMS PIEŅEMT LĒMUMU NEKAVĒJOTIES, NESAGAI DOT PASKAIDROJUMUS

APL 189. panta pirmā daļa un 197. panta pirmā daļa paredz, ka tiesa lūgumu par pagaidu aizsardzību izskata mēneša laikā. Tomēr, Pieteicēja ieskatā, tiesa var nesagaidīt atbildētāja un trešās personas paskaidrojumu, ja paskaidrojuma pieprasīšana saistīta ar tādu kavēšanos, kuras dēļ varētu tikt radīts būtisks kaitējums vai zaudējumi.

Pieteicējs kategoriski un neatliekami lūdz Tiesu neievērot mēneša termiņu, nesagaidīt un nepieprasīt Atbildētāja un Trešās personas paskaidrojumus, jo dažu dienu kavēšanās šajā situācijā var būt un būs pilnīgi izšķiroša un liktenīga.

Ja Tiesa nosūtīs šo lūgumu Atbildētājam un Trešajai personai paskaidrojumu sniegšanai, iestādes apzināti novilcinās atbildes sniegšanu līdz pēdējam atļautajam brīdim, paralēli dodot rīkojumu būvniekiem objektā strādāt maksimālā ātrumā, radot *fait accompli* (notikušu faktu) vēl pirms Tiesa lietu ir izskatījusi pēc būtības. Brīdī, kad pašvaldības paskaidrojumi nonāks Tiesā, no publiskas mantas, kuras vērtība pārsniedz 3 000 000 EUR, būs palicis tikai tukšs laukums.

Atbildētāja un Trešās personas viedoklis par vēlmi nojaukt ēku Tiesai jau ir detalizēti zināms no iepriekšējā procesa materiāliem. Nekādi jauni paskaidrojumi no pašvaldības nespēs "atdzīvināt" ekskavatora sagrautu nesošo sienu. **Tādēļ lēmums jāpieņem nekavējoties – tieši tajā dienā, kad tiesa saņem šo pieteikumu.**

Administratīvā procesa likums un tiesu prakse nepārprotami paredz procesa dalībnieka tiesības atkārtoti lūgt piemērot pagaidu aizsardzību, ja ir mainījušies lietas faktiskie vai tiesiskie apstākļi. Senāts ir atzinis, ka šādām tiesībām ir jābūt abiem procesa dalībniekiem ¹. Šīs tiesības izriet no pagaidu aizsardzības institūta mērķa – nodrošināt efektīvu tiesisko aizsardzību visā tiesvedības laikā ².

Par pamatu atkārtotam lūgumam var būt jauni apstākļi, kas iepriekš nav vērtēti un kas varētu novest pie atšķirīga novērtējuma ³. Šajā gadījumā smagās demontāžas tehnikas faktiskā ieviešana objektā un nenovēršamie tūlītējas nojaukšanas draudi ir **būtiski mainījušies faktiskie apstākļi**. Laikā, kad tiesa lēma par sākotnējo pagaidu aizsardzības lūgumu, demontāža bija teorētisks plāns. Šobrīd tā ir pārvērtusies par reālu un tūlītēju draudu strīdus priekšmeta neatgriezeniskai iznīcināšanai. **Šī apstākļu maiņa fundamentāli maina interešu līdzsvaru un būtiski pastiprina nepieciešamību pēc tiesas tūlītējas iejaukšanās, jo kaitējuma iestāšanās risks no varbūtēja ir kļuvis par nenovēršamu.**

Senāts ir vairākkārt uzsvēris, ka tiesai ir **aktīvs pienākums** nodrošināt pagaidu aizsardzības lūguma ātru un efektīvu izlemšanu, lai novērstu neatgriezeniska kaitējuma iestāšanos ⁴. Administratīvā procesa likuma 197. panta pirmajā daļā ⁵ noteiktais viena mēneša termiņš ir maksimālais, nevis obligāti piemērojamais. Tiesai lūgums jāizskata saprātīgā termiņā,

¹ Augstākās tiesas Senāts, 08.06.2012, Arhīva Nr. SKA-621/2012

² Augstākās tiesas Senāts, 24.02.2015, Lietas Nr. A420372114

³ Administratīvā rajona tiesa Rīgas tiesu nams, 17.08.2023, Lietas Nr. A420200523

⁴ Augstākās tiesas Senāts, 29.06.2018, Lietas Nr. A420191718

⁵ Administratīvā procesa likums, 197. pants

ņemot vērā situācijas steidzamību ⁶. Senāts ir norādījis, ka maksimālais termiņš piemērojams tikai tad, ja apstākļi neprasa ātrāku izšķiršanu ⁷. Šajā lietā situācijas steidzamība ir ārkārtēja, jo strīdus objekta iznīcināšana ir stundu, nevis dienu vai nedēļu jautājums. Lai novērstu neatgriezeniskas sekas, tiesai ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rīkoties nekavējoties. Administratīvā procesa likuma 203. panta pirmā daļa ⁸ paredz, ka, lemjot par pagaidu aizsardzību, tiesnesis var noteikt īsāku termiņu paskaidrojumu sniegšanai. Ārkārtējā situācijā, kad jebkura kavēšanās novedīs pie strīda priekšmeta fiziskas iznīcināšanas, šis princips ir piemērojams tā galējā formā – izlemjot lūgumu, neprasot paskaidrojumus. Senāta prakse publisko iepirkumu lietās apstiprina tiesas proaktīvo lomu, aicinot pasūtītāju atturēties no līguma slēgšanas pat pirms lūguma izlemšanas, lai novērstu neatgriezeniskas sekas ⁹. Šis princips pēc analogijas ir pilnībā attiecināms uz šo situāciju, kur kaitējums ir vēl tiešāks un fiziskāks. Senāts ir atzinis, ka tiesas pasīva attieksme pret pagaidu aizsardzības lūguma steidzamību un neatgriezeniska kaitējuma pieļaušana grauj tiesas autoritāti un sabiedrības uzticību tiesu varai ¹⁰.

III. SATVERSMES 92. PANTA IZTUKŠOŠANA NO PRAKTISKĀS JĒGAS UN BŪTISKA KAITĒJUMA IESTĀŠANĀS

Saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmes 92. pantu, ikvienam ir tiesības uz taisnīgu tiesu. Eiropas Cilvēktiesību tiesas un Latvijas Republikas Satversmes tiesas konsekvētā judikatūra nosaka, ka tiesībām uz taisnīgu tiesu jābūt **praktiskām un efektīvām, nevis teorētiskām un iluzorām**.

Ja Tiesa neapturēs ekskavatorus šodien, **2026. gada 31. augustā pamatlietas sēde būs absolūti bezjēdzīgs process**. Kāda būs jēga Tiesas sēdei 31. augustā, ja Tiesa atzīs apstrīdētos aktus par prettiesiskiem, bet Saldus Kultūras nama ēka būs fiziski iznīcināta jau 2026. gada 16. jūnijā?

Ja ēka tiks nojaukta, Tiesas spriedumu nebūs iespējams izpildīt, un *restitutio in integrum* (iepriekšējā stāvokļa atjaunošana dabā) būs kļuvusi absolūti neiespējama. Tiesu varai ir konstitucionāls pienākums saglabāt strīdus priekšmetu neskartu, lai tiesas spriešanai vispār būtu jēga. Nepiemērojot pagaidu aizsardzību ārkārtējas steidzamības kārtībā tieši šodien, tiks radīts milzīgs un neatgriezenisks **būtisks kaitējums** tiesiskumam, valsts budžetam un sabiedrības tiesībām.

Latvijas Republikas Satversmes 92. pants ¹¹ garantē ikvienam tiesības uz taisnīgu tiesu. Šīm tiesībām jābūt praktiskām un efektīvām, nevis teorētiskām un iluzorām. Ja tiesa pieļaus strīdus ēkas nojaukšanu pirms lietas izskatīšanas pēc būtības, pamatlietas iztiesāšana kļūs par formālu un bezjēdzīgu procesu, tādējādi liegtas pieteicēja tiesības uz efektīvu tiesas aizsardzību. Pagaidu aizsardzības galvenais mērķis ir nodrošināt, ka nākotnē sagaidāmais tiesas spriedums ir reāli izpildāms. Lūgtais pagaidu noregulējums – aizliegums veikt demontāžas darbus – ir tieši vērsts uz to, lai saglabātu strīda priekšmetu un nodrošinātu pieteicējam labvēlīga sprieduma gadījumā iespēju panākt tiesību aizskāruma faktisku novēršanu ¹².

⁶ Administratīvā procesa likums, 197. pants

⁷ Augstākās tiesas Senāts, 29.06.2018, Lietas Nr. A420191718

⁸ Administratīvā procesa likums, 203. pants

⁹ Augstākās tiesas Senāts, 29.06.2018, Lietas Nr. A420191718

¹⁰ Augstākās tiesas Senāts, 29.06.2018, Lietas Nr. A420191718

¹¹ Latvijas Republikas Satversme, 92. pants

¹² Augstākās tiesas Senāts, 20.05.2021, Lietas Nr. A420290018

Senāta judikatūra apstiprina, ka pat būvdarbu pabeigšana un ēkas nodošana ekspluatācijā neizslēdz pagaidu aizsardzības piemērošanu, ja tas nepieciešams, lai novērstu būvniecības negatīvās sekas ¹³. A *fortiori*, tiesai ir jāiejaucas, lai novērstu pašu neatgriezenisko darbību – ēkas fizisku iznīcināšanu. Atšķirībā no gadījumiem, kad prettiesiski uzceltu būvi var nojaukt ¹⁴, nojauktas vēsturiskas ēkas atjaunošana dabā (*restitutio in integrum*) ir faktiski neiespējama un ekonomiski absurda. Tādēļ tiesas pienākums ir saglabāt *status quo* līdz strīda galīgai izšķiršanai.

IV. LŪGUMS TIESAI (REZOLUTĪVĀ DAĻA)

Apkopojot minēto, faktiskā situācija objektā ir mainījusies dramatiski, radot tūlītējus un neatgriezeniskus draudus strīda priekšmetam. Tas ir pamats atkārtotam pagaidu aizsardzības lūgumam. Tiesu prakse uzliek tiesai aktīvu pienākumu rīkoties steidzami un efektīvi, lai novērstu šādu kaitējumu un nodrošinātu tiesību uz taisnīgu tiesu praktisku, nevis iluzoru īstenošanu. Jebkāda kavēšanās šajā situācijā padarīs tiesas spriešanu par bezjēdzīgu.

Ievērojot iepriekš minēto, ārkārtējo situāciju objektā, tūlītēju un nenovēršamu ēkas pilnīgas iznīcināšanas draudu, kas iztukšos no jēgas pamatlietas izskatīšanu, un pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 103. pantu, 185. pantu, 189. panta otro daļu, 195. pantu, 197. panta otro daļu, 199.¹ pantu un 202. pantu, kā arī Latvijas Republikas Satversmes 92. pantu, **Pieteicējs LŪDZ ADMINISTRATĪVO RAJONA TIESU:**

1. **Pieņemt izskatīšanai šo Atkārtoto lūgumu** par pagaidu aizsardzības piemērošanu, atzīstot faktu par smagās tehnikas ierašanos un faktisko demontāžas darbu uzsākšanas draudiem kā būtiski mainījušos faktiskos apstākļus APL 202. panta izpratnē.
2. **Izskatīt šo lūgumu ĀRKĀRTĒJAS STEIDZAMĪBAS KĀRTĪBĀ – NEIEVĒROJOT mēneša termiņu un NESAGAI DOT Atbildētāja un Trešās personas paskaidrojumus un pieņemt lēmumu NEKAVĒJOTIES – TAJĀ DIENĀ, kad tiesa saņem šo pieteikumu.** Dažu dienu vai stundu kavēšanās šajā situācijā var būt un būs izšķiroša, jo novedīs pie strīdus objekta fiziskas, neatgriezeniskas iznīcināšanas.
3. **Piemērot pagaidu aizsardzību (pagaidu noregulējumu)** – nekavējoties apturēt Saldus novada pašvaldības Administratīvo aktu strīdu izskatīšanas komisijas 2025. gada 25. novembra lēmuma (protokols Nr. 3, 2. §), Saldus novada būvvaldes 2025. gada 9. oktobra lēmuma Nr. BIS-BV-5.62-2025-3056 ("Būvniecības ieceres izskatīšana") un 2025. gada 31. oktobra lēmuma Nr. BIS-BV-2.1-2025-11603 ("Atzīme par būvniecības ieceres akceptu" demontāžai) darbību.
4. **NOTEIKT AIZLIEGUMU** Atbildētājam (Saldus novada pašvaldībai), Trešajai personai (Nodrošinājuma valsts aģentūrai) un jebkurām to piesaistītajām personām, būvuzņēmējiem un apakšuzņēmējiem (tostarp, bet ne tikai SIA "Selva Būve", SIA "Eko Deal") **veikt jebkādas fiziskus demontāžas, ēkas nesošo konstrukciju laušanas, drupināšanas, koku ciršanas vai teritorijas pārveidošanas darbus nekustamajā īpašumā Brīvības ielā 16 un 16A, Saldū, nodrošinot objekta esošā stāvokļa saglabāšanu līdz brīdim, kad spēkā būs stājies galīgais tiesas spriedums pamatlietā (kuras izskatīšana nozīmēta uz 2026. gada 31. augustu).**

¹³ Augstākās tiesas Senāts, 30.09.2013, Lietas Nr. A420374412

¹⁴ Augstākās tiesas Senāts, 27.08.2007, Arhīva Nr. SKA-495/2007

5. Lēmumu par pagaidu aizsardzības piemērošanu paziņot elektroniski nekavējoties pēc tā pieņemšanas, lai operatīvi apturētu objektā strādājošo tehniku.

Pielikumā - fotofiksācijas no objekta Brīvības ielā 16, Saldū, kas uzņemtas 2026. gada 10., 11. un 12. jūnijā (kas pierāda smagās tehnikas klātbūtni un reālu, faktisku laušanas darbu uzsākšanas nenovēršamību).

Ar cieņu
Mārgers Funka

(Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu)